

2017. március

**HÍVOM A CSALÁDOKAT,
HÁZASPÁROKAT, JEGYESEKET ÉS SZERELMESEKET,
A CSALÁDOKAT SZERETŐ SZERZETES- ÉS PAPTESTVÉREKET, ÉS
MINDENKIT, AKI A CSALÁD ÉS AZ ÉLET MELLETT ÁLL!**

A fiatalok a főiskolán találtak egymásra és még mielőtt megkapták volna tanári oklevelüket egyházilag és polgárilag is összeházasodtak. Azt remélték, hogy mint házaspár egy azon helységben fognak állást és lakást kapni, és családot alapíthatnak. Tévedtek, a fiú a városban, a lány pedig a megye túlsó végében egy kis faluban kapott állást, így nem költözhetek össze. Három évig éltek így távházasságban, aztán szép csendben közös megegyezéssel elváltak. Rövidesen mind a ketten találtak maguknak partnert, akivel hosszabb-rövidebb ideig élettársként, vagy „csak úgy” együtt éltek, de érezték, hogy életük megoldatlan, családra vágytak. Még nem voltak tíz éve a pályán, amikor váratlanul mindketten a városban, ugyanabba az iskolába kaptak kinevezést. Kölcsönösen megőrültek egymásnak. Közöttük nem volt harag, nem azért váltak el, mert valamelyikük csalódott a másikban. Nem is a házasságban, mint intézményben csalódtak, csak kilátástalannak látták, hogy a távházasságból valódi, családalapításra alkalmas házasság lehet. Most váratlanul felcsillant a remény: ha újra összeházasodnának, mint házaspár, boldogan élhetnének együtt, talán még lakáshoz is jutnának, és végre családot alapíthatnának. De hogyan befolyásolják mindezt az elmúlt majd' tíz év csetlései-botlásai? Vajon tényleg és tiszta szívből meg tudják egymásnak bocsájtani azt, hogy akár mint-akárhogyan, de mégiscsak megszegték a „holtomiglan-holtodiglan” esküt? Lehet-e úgy újrakezdeni, mintha mi sem történt volna? Lehet-e Isten áldását kérni az egyszer már felrúgott frigyre?

Az emberi kapcsolatok változatosak és törékenyek. Sokféleképpen jöhetnek létre, és nagyon sokféle módon szakadhatnak meg. Annak is sokféle oka lehet, hogy két fiatal miért határoz úgy, hogy házasságot köt. A megkötött házasságot aztán százféle veszély fenyegeti. A család történetét barázdáló sokféle válság azonban hozzájárul a családi élet drámai szépségéhez. A családoknak segítségre van szükségük ahhoz, hogy felfedezzék: a legyőzött válság a kapcsolatot nem gyengíti, hanem jobbitja, leüleptíti, és az egységet érleli. Minden válság lehetőséget nyújt a házaspárnak arra, hogy megtanulják: hogyan lehet egységüket szorosabbra fűzni, és hogy mit is jelent házasságban élni. Semmiképpen nem szabad a hanyatlásba, a kényszerű romlásba, az elviselhető középszerűségbe belenyugodni. Épp ellenkezőleg, a házasságot akadályok legyőzését is magába foglaló feladatnak tekintve minden válság előre lendíthet a jobb, a szebb, az örömtelibb felé. Jó, ha a válságba került házastársakat kísérik, hogy a válságot és az ezzel járó kihívást el tudják fogadni, hogy a válságot a családi életükben megfelelő helyre tudják tenni. A tapasztalt és képzett házaspárok legyenek készségesek másokat kíséreni ennek felfedezésében, oly módon, hogy a válságok ne rémisszék meg őket, és ne késztessek elszett döntések meghozatalára. Minden válságban rejlik egy jó hír, melyet tudnunk kell a szív fülével meghallani. (vö. AL 232)

Idézzetek fel ismeretségi körötökből zátonyra futott házasságokat! Mi vezetett a házasságok felbomlásához? Mit gondoltok: meg lehetett volna menteni ezeket a házasságokat szakszerű krízisintervencióval?

A sokféle válság között egyaránt vannak személyes, érzelmi és lelki válságok, de gyakoriak a gazdasági, munkahelyi, társadalmi nehézségekhez kötődő válságok is. Ezekhez társulnak azok a váratlan körülmények, amelyek megváltoztathatják a család életét. A megbocsátás és a kiengesztelődés útján fontos, hogy mindkét fél szelíd alázattal tegye fel magának a kérdést: vajon nem ő teremtett-e olyan körülményeket, amelyek a másikat bizonyos tévedések elkövetésére indították? A válságba került házastársakat segíteni kell abban, hogy felfedezzék válságuk legmélyebb, rejtett okát is, és így a gyökerénél ragadva meg a problémát megújíthassák kapcsolatukat. Szerencsés helyzet az, ha a házaspár nyugodt időben – még házasságkötésük előtt –, elsajátítja a párbeszéd művészetét, mert így könnyebb felszámolniuk a nézeteltéréseket. A válságban és azon kívül is, a párbeszéd, a dialógus nélkülözhetetlen eleme minden házasságnak.

Gyakori eset: az egyik fél úgy érzi, hogy nem kapja meg azt, amire vágyott, vagy nem valósul meg az, amiről álmodott, és ezt elegendőnek tartja ahhoz, hogy véget vessen a házasságnak. Néha egy ilyen döntéshez, miszerint mindennek vége, elég egy csalódás, egy megsértett büszkeség, egy távolmaradás olyan helyzetben, amikor szükség lett volna a másokra, egy megfogalmazhatatlan

félelem. Vannak az elkerülhetetlen emberi törékenységnek olyan helyzetei, amelyeknek túl nagy érzelmi súlyt tulajdonítanak. Ilyen például annak érzése, hogy nem értettek meg teljesen, a féltékenység, a két fél között fölmerülő különbségek, egy más személy iránti vonzódás, új érdeklődések, melyek birtokba akarják venni a szívet, Mindez aláássa a házasság tartósságát.

Milyen lehetőségeket, módszereket ismersz a rendszeres és hatékony házaspári dialógus megvalósítására? Hogy lehet a nyílt és őszinte beszélgetéseket a családon belül elmaradhatatlan alkalmakká tenni?

Különösen fájdalmas, ha egy szentségi házasság látszik zátonyra futni. A házassági kötelék, amelyet a házastársak szabad emberi cselekedete hoz létre, visszavonhatatlan valóság, olyan szövetség, amelyért Isten hűsége kezeskedik. Ezért a megkeresztelt felek között megkötött és bevégzett házasságot semmiféle emberi hatalom és semmiféle ok nem bontja fel, kivéve a halált. A válságba jutott szentségi házasságok esetében a kibékülés fáradságos művészete – rászorulva a kegyelem támogatására – igényli a rokonok és barátok nagylelkű közreműködését, s olykor külső, szakmai segítséget is. A tapasztalat azt mutatja, hogy megfelelő segítséggel és a Szentlélek kegyelmének kiengesztelődést hozó működésével a házaspárok a házassági válságok nagy hányadán kielégítő módon túljutnak. Fontos, hogy minden közösség tudatosítsa felelősségét a hozzá tartozó házaspárokért és támogassa a válságba jutottakat. Ugyanakkor szükséges, hogy a házasulandók megfelelő képzést kapjanak a házasság szentségének lényegéről, hogy az oltár elé lépve tudják és érezzék e lépésük súlyát és az egymásért vállalt felelősséget. Sürgős feladat, hogy a lelkipásztori prédikáció, a katekézis és a keresztény oktatás beszéljen a házasság szentségének objektív jelentéséről. (lásd AL 235-238; 291-292)

„Az Úr a valóságos és konkrét családban lakik, annak minden szenvedésével, küzdelmével, örömeivel és mindennapos gondjaival együtt. Ha a családban a mindennapokat a szeretet élteti, akkor az Úr uralkodik ott a maga örömeivel és békéjével.” (AL 315)

Milyen segítséget tudtok családokban, közösségekben, plébániákon a házasság szentségére való felkészítéshez nyújtani? Hogyan tudjátok megakadályozni, hogy a válságba került házaspárok elszigetelődjenek? Hogyan tudjátok gyermekeitekben tudatosítani, hogy a ti családokban az Úr uralkodik?

A főiskola igazgatóhelyettese, aki annak idején az egyházi és a polgári szertartáson is a fiatalok házassági tanúja volt, egy napon meglátogatta a fiatalokat most már közös munkahelyükön, az iskolában. Örömmel üdvözölték egymást és a beszélgetésből hamar kiderült, hogy az, hogy most egy városban, sőt egy iskolában tanítanak, nem egészen véletlen. Nagyon elszomorított – mondta az igazgató –, amikor megtudtam, hogy elváltatok. Sajnálalak benneteket, mert tudtam, hogy az éppen rátok szakadt látszólagos sikertelenség kényszerített erre a lépésre, de abban is biztos voltam, hogy a Jóisten titeket egymásnak teremtett. Bízam benneteket, gondoltam, hogy visszataláltok a helyes útra. Hát, ami igaz, az igaz – vette át a szót a fiú –, nem éreztem magamat jól a távházasságban. Volt feleségem, és mégis egyedül voltam, és arra sem láttam esélyt, hogy valaha is összeköltözhünk. Alkalmi kalandokkal vigasztalódtam, ezek meg arról győztek meg, hogy nekem igazán senki nem kell, csak ez a lány, akitől meg elváltam. Közös megegyezéssel váltunk el – jegyezte meg a lány –, mert én hallva annak hírét, hogy a férjem más lányokkal tart kapcsolatot nem akartam az útjába állni, szabaddá akartam tenni. Igazán sohasem mondtam le róla. Gratulálok – jelentette ki az igazgatóhelyettes –, most itt mind a ketten újra kimondtátok az „Igent”! Egyházi házasságotok szerencsére még fennáll, hozzátok rendbe a polgárit is! Tudok egy jámbor özvegyasszonyról, aki nagy házában egyedül maradt és keres egy rendes, megbízható fiatal párt, akikkel eltartási szerződést köthetne. Szerintem rátok gondolt, pedig még nem is ismer titeket.

Bíró László

az MKPK Családbizottságának elnöke
a Magyar Katolikus Családegylet elnöke